

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчене ради

ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

Протокол № 7 від «30» серпня 2016 р.
Голова Вченої ради

І.С. Іщенко

ОСВІТЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Історія та археологія»

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 032 Історія та археологія

ВНЕСЕНО

Кафедра всесвітньої історії
Протокол від «25» травня 2016 р. № 13
Завідувач кафедри

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)
Доктор історичних наук,
професор Жерноклеев О.С.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету

Члени групи:
Кандидат історичних наук, доцент
Костючок П.Л.

Протокол від «30 серпня 2016 № 12
Голова вченої ради

Кандидат історичних наук, доцент
Томенчук Б.П.

НАДАНО ЧИННОСТИ

Наказ ректора від «31 серпня 2016 № 44/06-06

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «1» вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ
Начальник

м. Івано-Франківськ, 2016

Освітньо-професійна програма

Бакалавр історії	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет історії, політології і міжнародних відносин, кафедра етнології
<i>Рівень програми</i>	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі історії, що володіють знаннями з теорії та практики історичних дисциплін, основ культурології, етнології, археології, суспільних наук; здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності
Гуманітарні науки. Історія та археологія*	
2	Фокус програми
	Загальна. Акцент на забезпечені підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинуті аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт разом з вільним володінням теоретичним матеріалом, вміння працювати закладах освіти, здатність працювати автономно, розробляти та впроваджувати нові інтерактивні підходи у вивченні історії.
3	Орієнтація програми
	Освітньо-професійна
4	Особливості програми
	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з історії
C	Складові професійної компетентності
	Практична (C1) – Здатність і готовність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	Дослідницька (C2) – здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток історичних процесів.
	Викладацька (C3) – Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності
	Організаційна (C4) – Здатність і готовність вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.
	Контрольна (C5) – здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів, інформаційних повідомлень, інноваційних підходів щодо історичного розвитку.

	<p>Суспільно-політична (С6) – здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них; здатність ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв'язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі історії;</p> <p>адекватне розуміння того, як функціонує суспільство, сприйняття власної ролі й ролі інших людей у цьому процесі; наявність внутрішньої мотивації, здібностей і відповідної кваліфікації для діяльності в системі історичного розвитку</p>
	<p>Діагностична (С7) – володіння історичними знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз соціальних об'єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, міжнародні проекти, програми.</p>
	<p>Інформаційно-аналітична (С8) - здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у сфері міжнародних економічних відносин; здатність визначати певний інформаційний ресурс у межах оперативного та стратегічного управління групою; формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті дослідницького завдання або проблеми, що вирішується.</p>
	<p>Комунікативна (С9) – здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами</p>
D	Результати навчання
1	Здатність аналізувати історичні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних подіях (С2, С8)
2	Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (С7)
3	Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного розвитку (С6)
4	Здатність розрізняти історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С8)
5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (С1, С4)
6	Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної науки та освіти (С2, С3)
7	Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого (С2)
8	Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (С3)
9	Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (С5, С8)
10	Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у вищих навчальних закладах (С4, С10)
11	Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології (С8)
12	Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики (С2, С3)
13	Здатність використовувати в своїй діяльності історичні методи дослідження (С7)
14	Уміння виявляти та розв'язувати дослідницькі проблеми, здійснювати дослідження проектів на належному рівні (С1, С2, С3)
15	Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С3)

16	Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3)
17	Уміння використовувати нормативно-правову базу з питань охорони праці, організовувати дотримання вимог безпеки праці учасникам трудового процесу (С1)
18	Здатність організовувати дотримання дисципліни та санітарно-тігієнічних вимог учасниками трудового процесу (С1, С4)
19	Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)

E Перелік навчальних дисциплін та їх аномації **

1. Цикл загальної підготовки		Кредити	Семестр
1.1 Обов'язкові дисципліни			
1	Історія української культури	3	3
2	Філософія	3	5
3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	3
4	Політологія	3	7
5	Фізична культура		
1.2. Вибіркові дисципліни			
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
6	Іноземна мова (англійська)	9	3,4
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
7	Старослов'янська мова	3	5
8	Латинська мова	3	5
9	Основи риторики	3	5
10	Релігієзнавство	3	7
11	Культурологія	3	7
12	Філософія освіти і науки	3	7
13	Правознавство	3	6
14	Етнологія України	3	6
15	Менеджмент і маркетинг	3	6
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
2.1.1. Теоретична підготовка			
16	Іноземна мова (перша)	6	2
17	Історія первісного суспільства	3	1
18	Історія античних цивілізацій	3	2
19	Історія стародавніх цивілізацій	6	1
20	Етнографія	3	5
21	Основи антропології	3	1
22	Загальна етнологія	3	3
23	Методика викладання історії	3	8
24	Давня та середньовічна історія України	6	1,2
25	Історія України пізнього середньовіччя(XV-сер.XVIIст.)	3	3
26	Історія України ранньомодерної доби(сер.XVII-XVIIIс.)	3	4

27	Історія України новочасної доби(сер. XIX - поч. XX ст.)	6	5,6
28	Історія України I пол XX ст.	3	7
29	Історія України II пол. XX - поч. XXI ст.	6	8
30	Історія середніх віків (V-XІст.)	3	3
31	Історія середніх віків (XII-XVIІст.)	3	4
32	Археологія	6	2
33	Історія країн Західної Європи і Америки(Х- поч. XIX ст.)	3	5
34	Історія країн Західної Європи і Америки(XIX- поч. XX ст.)	3	6
35	Історія країн Західної Європи і Америки(XX- поч. XXI ст.)	3	7
36	Історія країн Азії і Африки в нові і новітні часи	6	7,8
37	Спеціальні історичні дисципліни	6	4
38	Історичне краєзнавство, музеєзнавство	6	3
39	Історія слов'янської цивілізації(нова доба)	6	3
40	Історія слов'янської цивілізації(новітній період)	3	4
41	Джерелознавство і архівознавство	3	1

2.1.2 Практична підготовка

42	Курсова робота 1	3	
43	Курсова робота 2	3	
44	Підготовка дипломної роботи	3	
45	Атестація Історія(комплексний екзамен)	1,5	8
46	Атестація (дипломна робота)	1,5	8
47	Навчальна археологічна практика	6	2
48	Виробнича музейна практика	6	4
49	Виробнича етнографічна практика	3	6
50	Виробнича архівна практика	3	8

2.2. Вибіркові дисципліни

2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ

51	Сучасні інформаційні технології	3	2
52	Безпека життєдіяльності	3	2
53	Вступ до спеціальності	3	1
54	Історія слов'янської цивілізації(давні часи і середньовіччя)	3	1
55	Історія слов'янської цивілізації(ранньомодерна доба)	3	2
56	Історіографія: теорія і методика	3	8
57	Теорія і методика наукових досліджень	3	4

2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента

58	Історія українського козацтва	3	5
59	Історична географія	3	5
60	Соціологія	3	8
61	Євроінтеграційні процеси в країнах	3	8
62	Традиційна культура Прикарпаття	3	8
63	Проблеми і процеси суспільної трансформації в сучасній Україні	3	8

64	Джерела з історії України	3	5
65	Русько-угорські відносини V-IXст.	3	5
66	Повсякденне життя населення України ХХ – поч. XXI ст.	3	5
67	Слов'яни і європейська цивілізація	3	6
68	Основи зброєзнавства і уніформістики	3	6
69	«Холодна війна»: локальні конфлікти	3	7
70	Календарна обрядовість Гуцульщини	3	7
71	Актуальні проблеми етнічного розвитку Карпатського регіону	3	7
72	Етнополітичні процеси в Західній Україні в 20-30 рр. XIX ст.: джерела та історіографія	3	7
73	Історія розвитку та організація туристсько-експурсійної роботи	3	7
74	Методика історико-археологічних досліджень	6	6
75	Археологія Європи	6	6
77	Габсбурзька монархія: етносоц. р-к, сусп. – полі. процеси, міжн. контекст	6	6
78	Дисципліни кафедральних спеціалізацій (історія України)	21	5,6,7,8
79	Дисципліни кафедральних спеціалізацій (історія слов'ян)	21	5,6,7,8
80	Дисципліни кафедральних спеціалізацій (історіографія і	21	5,6,7,8
81	Дисципліни кафедральних спеціалізацій (всесвітня історія)	21	5,6,7,8
82	Дисципліни кафедральних спеціалізацій (етнологія і археологія)	21	5,6,7,8
83	Науковий семінар (історія України)	6	
84	Науковий семінар (етнологія і археологія)	6	
85	Науковий семінар (історія слов'ян)	6	
86	Науковий семінар (всесвітня історія)	6	
87	Науковий семінар (історіографія і джерелознавство)	6	

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
- повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт;
- моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

P	
	<ul style="list-style-type: none"> - показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою; - відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми; - рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості; - показник працевлаштування випускників за фахом; - акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України "Про вищу освіту" та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин;
- Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Талянова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП "НВЦ "Пріоритети", 2014. - 108 с.;
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану.

Таблиця 1 – Матриця зв’язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

	O61	O62	O63		O64	O65	O66	O67	O68	O69	O70	O71	O72	O73	O74	O75	O76	O77	O78	O79	O80	O81	O80	O81	O82			
D1					X			X						X	X			X	X	X								
D2										X	X		X		X	X		X	X	X								
D3	X								X																			
D4	X			X	X		X		X	X																		
D5						X		X			X			X	X			X	X	X								
D6	X																											
D7	X							X		X	X		X															
D8			X																									
D9												X																
D10																												
D11																					X	X	X	X	X			
D12												X			X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
D13												X			X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
D14			X																		X	X	X	X	X			
D15	X			X	X			X						X	X		X	X	X									
D16		X		X		X					X				X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
D17						X						X																
D18												X																
D19																					X	X	X	X	X			

	O83	O84	O85	O86	O87	O88	O89
D1				X			
D2							
D3		X					
D4		X			X	X	
D5							
D6	X						
D7	X						
D8				X			
D9							
D10						X	
D11							
D12							
D13							
D14			X				
D15	X			X	X		
D16		X		X		X	
D17							
D18						X	
D19							